

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
DYDDIAD	08 Hydref 2026
TEITL	Cynllun Diwylliant Gwynedd
RHESWM GRAFFU	DROS Blaengraffu / Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Lewyrchus
AWDUR	Roland Evans Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned
AELOD CABINET	Y Cyng. R.Medwyn Hughes

Pam fod angen ei graffu?

1. Bydd y Cynllun yn rhoi cyfeiriad i'r maes i'r dyfodol o ran y celfyddydau a threftadaeth. Yn ogystal â gosod fframwaith ar gyfer ceisiadau Dinas / Tref Diwylliant.
2. Mae trafodaethau wedi eu cynnal gyda'r sector diwylliant i drafod gweledigaeth ac amcanion.
3. Byddai blaengraffu'r Cynllun cyn y caiff ei fabwysiadu yn gyfle i'r pwyllgor argymhell materion y dylid eu hystyried.

Beth yn union sydd angen ei graffu?

- Cyfleoedd a heriau yn y maes
- Pwy sydd wedi eu cynnwys wrth ddatblygu'r cynllun?
- A yw'r weledigaeth yn ddigon uchelgeisiol?
- Sut bwriedir gwireddu'r amcanion?
- Sut fydd effaith y Cynllun yn cael ei fonitro a'i fesur?

Crynodeb a'r Materion Allweddol

4. Nid oes gan Gyngor Gwynedd unrhyw weledigaeth neu gynllun ar gyfer cefnogi Diwylliant neu'r sector diwylliant yn y Sir. Mae hyn wedi ei amlygu fel mater i'w flaenoriaethu yng Nghynllun y Cyngor.
5. Trwy gydweithio efo'r sector diwylliant, mae gweledigaeth, egwyddorion a chynllun gweithredu wedi eu cyd-ddatblygu.
6. Mae'r adroddiad yn crynhoi'r broses sydd wedi ei dilyn, yn cyflwyno'r weledigaeth a'r egwyddorion ac yn cyflwyno'r cynllun gweithredu drafft sydd wedi ei ddatblygu er mwyn rhoi cyfle i aelodau'r Pwyllgor Craffu adnabod y cyfleon a'r heriau a rhoi sylwadau ar yr uchelgais, y cynllun gweithredu a'r drefn monitro a mesur.

Cefndir / Cyd-destun

7. Mae'r maes diwylliant wedi profi cyfnod heriol dros y blynyddoedd diwethaf. Yn ôl yr adroddiad [Degawd o Doriadau](#) gan Bwyllgor Diwylliant Senedd Cymru, mae Cymru yn yr ail safle o'r gwaelod ymhlith gwledydd Ewropeaidd o ran gwariant y pen ar wasanaethau diwylliannol.

8. Mae'r adroddiad yn gwneud nifer o argymhellion allweddol ac yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddarparu:
 - a. Mwy o arian: Mwy o arian ar gyfer diwylliant a chwaraeon nes bod gwariant y pen yn gymaradwy â gwledydd tebyg.
 - b. Gwariant ataliol: Cyflwyno categori o wariant 'ataliol' mewn cyllidebau yn y dyfodol i gydnabod gwerth diwylliant a chwaraeon o ran gwella llesiant corfforol a meddyliol a'u hariannu'n briodol.
 - c. Cymorth strategol: Datblygu strategaeth draws-adrannol gydweithredol ar gyfer ariannu diwylliant a chwaraeon, gan sicrhau y caiff y sectorau hyn eu cydnabod fel rhai allweddol i gyflawni nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
9. Mae'r adroddiad hwnnw hefyd yn tanlinellu pwysigrwydd diwylliant a chwaraeon o ran cyfoethogi bywydau, cefnogi cymunedau, a gwella llesiant corfforol a meddyliol. Mae'n galw am weithredu ar unwaith i atal dirywiad pellach yn y sectorau hyn.
10. Yn 2025 fe gyhoeddodd Llywodraeth Cymru 'Flaenoriaethau i Gefnogi Diwylliant yng Nghyrmu'. Ers yr etholiad ym mis Mai 2026, mae'r Llywodraeth newydd wedi cychwyn adolygiad o'r Blaenoriaethau gyda'r dymuniad o greu strategaeth glir i Gymru.
11. Mae Rhaglen Lywodraethu Cymru 2026-2030 yn amlygu'r meysydd blaenoriaeth perthnasol canlynol:
 - a. Gweithio gyda'r sector, gan gynnwys ein diwydiannu creadigol, i ddatblygu a chyflwyno Strategaeth Diwylliant a Chwaraeon wedi'i thargedu er mwyn creu Cymru iachach, gyfoethocach a mwy gwydn.
 - b. Blaenoriaethu mynediad cyfartal at y celfyddydau, diwylliant, treftadaeth a chwaraeon i bobl o bob oedran, cefndir a gallu, gan ystyried sut y gall ein polisïau mynediad gefnogi hyn.
 - c. Buddsoddi yn rôl ataliol diwylliant, treftadaeth a chwaraeon i hybu iechyd da i bobl o bob oedran, cefndir a gallu.
12. Mae blaenoriaethau diweddar Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru yn cynnwys gosod diwylliant wrth galon llesiant Cymru, datblygu hawliau diwylliannol cliriach i ddinasyddion, ac archwilio'r achos dros Fil Diwylliant i Gymru a fyddai'n rhoi sail gryfach i gyrff cyhoeddus ddiogelu, hyrwyddo a buddsoddi mewn diwylliant fel rhan o'u cyfrifoldebau hirdymor.
13. Mae diwylliant yn bwysig i Wynedd, a Gwynedd yn bwysig i ddiwylliant Cymru, ond serch hynny, mae heriau cyllidebol wedi effeithio'n uniongyrchol ar y sector o fewn y Sir yn sgil arbedion a thoriadau.
14. Mae blaenoriaeth Gwynedd Lewyrchus o fewn i Gynllun Gwynedd 2023-2028 yn cynnwys *Hyrwyddo ein Diwylliant ac Economi Ymweld Cynaliadwy*. O fewn y flaenoriaeth hon mae ystyried Datblygu Cynllun Diwylliant i Wynedd yn flaenoriaeth weithredol.
15. O ran 'diwylliant' diffinnir y sector diwylliannol yn eang, yn unol ag arfer Llywodraeth Cymru, i gynnwys y celfyddydau, amgueddfeydd, llyfrgelloedd, archifau, yr amgylchedd hanesyddol a'r Diwydiannau Creadigol.

Cyd-ddatblygu gweledigaeth ac egwyddorion

16. O ystyried yr heriau diweddar a'r ffaith nad oes gan Gyngor Gwynedd strategaeth na chynllun diwylliant, fe ddaethpwyd a'r sector diwylliant o fewn y Sir at ei gilydd er mwyn hybu rhwydweithio a chael barn ar sefydlu gweledigaeth a chynllun / strategaeth diwylliant i'r Sir. Gwnaed hyn yn bosib trwy nawdd Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU

trwy brosiect ‘*Diwylliesiant*’ ac yn ddiweddarach trwy gyllid gan Lywodraeth Cymru trwy eu cymorth refeniw i sectorau diwylliant lleol yng Nghymru.

17. Roedd nifer o fewn y sector yn ogystal â gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn teimlo bod bwlch amlwg yng Ngwynedd heb gynllun neu strategaeth ddiwylliannol – yn enwedig wrth ymgeisio am gronfeydd cyllidol a chystadlaethau megis Dinas neu Dref Diwylliant y DU.
18. Cynhaliwyd y gynhadledd a’r gweithdai cyntaf erioed i’r sector ar 18 Chwefror 2025 yn Nyth, Bangor trwy gomisiwn i Gwmni Frân Wen. Mynychodd bron i 70 y gynhadledd honno.
19. Yn sgil y gynhadledd, roedd barn cryf nad oedd y sector eisiau gweld strategaeth na chynllun manwl yn cael ei ddatblygu, ond roedd awch a brwdfrydedd gwirioneddol i sefydlu gweledigaeth ac egwyddorion ar gyfer y sector i’r dyfodol gyda ‘gweithredu’ yn flaenoriaeth yn hytrach na ‘geiriau’ ar silff.
20. Cytunwyd felly i lunio gweledigaeth ac egwyddorion ar gyfer diwylliant yng Ngwynedd wedi eu cefnogi gan Gynllun Gweithredu perthnasol.
21. Cynhaliwyd gweithdy ar 15 Hydref 2025 i geisio symud ymhellach yn y broses o ddatblygu gweledigaeth ac egwyddorion diwylliant i Wynedd. Gwahoddwyd dros 80 o bobl gyda dros 30 yn mynychu’r gweithdy yn Neuadd Dwyfor, Pwllheli.
22. Ar sail y trafodaethau grŵp ac yn dilyn ymgynghori pellach gyda’r hwyluswyr, gwasanaethau diwylliant y Cyngor a’r sector ehangach, cytunwyd ar weledigaeth ac egwyddorion drafft.
23. Cynhaliwyd digwyddiad ‘Diwylliant Gwynedd: Ers Lles Pawb’ ym Mhortmeirion ar bnawn 4 Mawrth 2026 pan roedd yn gyfle i rannu’r weledigaeth a’r egwyddorion, yn ogystal â bod yn gyfle i glywed am y prosiect SPF – Diwylliesiant a oedd wedi cefnogi cymaint o weithgaredd diwylliannol yng Ngwynedd dros 2 flynedd. Roedd hefyd yn gyfle i glywed enghreifftiau o sut mae diwylliant yn cefnogi llesiant yma yng Ngwynedd ac i rannu gwybodaeth am y bwriad o sefydlu Rhwydwaith Diwylliant newydd i Wynedd a chyflwyno aelodau Bwrdd Llywio Cysgodol y Rhwydwaith.
24. Cynnigir yr isod fel gweledigaeth ac egwyddorion drafft sydd wedi eu cyd-ddatblygu gyda’r sector ar gyfer diwylliant Gwynedd.

Gweledigaeth ddrafft:

“Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi’i wreiddio yn ein cymunedau. Mae’n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a’n Cymreictod yn hyderus i Gymru a’r byd.

Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda’n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy’n perthyn i bawb - heddiw ac i’r dyfodol”.

25. Yn wreiddiol, adnabuwyd 10 egwyddor ar gyfer cefnogi’r weledigaeth, ond yn dilyn trafodaethau pellach ar 7 Gorffennaf 2026 gyda Bwrdd Llywio Cysgodol, cytunwyd i geisio lleihau’r nifer yma.
26. Bellach mae 6 egwyddor yn cefnogi’r weledigaeth:
 - i. **Balch o’n Hunaniaeth, Treftadaeth a’r Gymraeg**

Mae diwylliant yn dathlu ac yn hyrwyddo hunaniaeth unigryw Gwynedd, ei threftadaeth, creadigrwydd a'r Gymraeg, gan eu rhannu'n hyderus gyda Chymru a'r byd.

ii. Diwylliant wrth Wraidd Bywyd

Mae diwylliant yn rhan hanfodol o iechyd, lles, addysg a hapusrwydd pobl Gwynedd, gan gyfoethogi bywyd bob dydd a chreu cyfleoedd i fwynhau, dysgu a chymdeithasu.

iii. Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig

Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn.

iv. Uchelgeisiol, Heriol a Beiddgar

Mae diwylliant yn ysbrydoli syniadau newydd, yn croesawu neu'n herio newid, yn gosod safonau uchel ac yn manteisio ar gyfleoedd a buddsoddiad i wireddu a mesur effaith uchelgais.

v. Cyfoethogi Pobl a Lleoedd

Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.

vi. Cynaliadwy a Chyfrifol dros Genedlaethau'r Dyfodol

Mae diwylliant yn gwarchod ac yn cyfoethogi adnoddau, yr amgylchedd a rhinweddau arbennig Gwynedd, gan sicrhau buddion hirdymor.

Gwerth Diwylliant Gwynedd

27. I gefnogi'r gwaith yma, mae comisiwn wedi ei lunio gan y Cyngor gyda nawdd Llywodraeth Cymru sydd wedi ein galluogi i benodi arbenigwyr i'n cynorthwyo i gefnogi'n dealltwriaeth o'r sector diwylliant yng Ngwynedd. Amcan y briff oedd:

- a. Cynhyrchu asesiad o werth economaidd a chymdeithasol y sector diwylliant i ardal Gwynedd
- b. Creu astudiaethau achos dwyieithog (ffilm ac ysgrifenedig) o arfer da o fewn y sector yn lleol.
- c. Creu Cynllun Gweithredu mesuradwy i'r sector fydd yn adlewyrchu'r weledigaeth a'r egwyddorion.
- d. Cefnogi Rhwydwaith Diwylliant Gwynedd trwy gyfres o ddigwyddiadau rhwydweithio, cyfarfodydd a hyfforddiant.

28. Mae'r ymchwil yma yn cryfhau'r achos dros sicrhau ein bod yn parhau i fuddsoddi mewn diwylliant yng Ngwynedd ac yn amlygu gwerth economaidd a chymdeithasol y sector diwylliannol.

29. Mae'r dadansoddiad (**Atodiad A**) yn canfod bod y sector diwylliannol yng Ngwynedd yn cynhyrchu cyfanswm amcangyfrifedig o £316.07 miliwn o gyfraniad economaidd blynyddol. Mae hyn yn cynnwys £121.98 miliwn o weithgarwch economaidd uniongyrchol a gynhyrchir gan sefydliadau a busnesau diwylliannol eu hunain, £135.54 miliwn o effaith anuniongyrchol drwy wariant yn y gadwyn gyflenwi, a £58.55 miliwn o effaith anwythol sy'n deillio o wariant cyflogau ac enillion o fewn yr economi ranbarthol ehangach.

30. Gyda'i gilydd, mae'r canfyddiadau hyn yn dangos bod diwylliant yn sector economaidd arwyddocaol yng Ngwynedd, sy'n cefnogi gweithgarwch economaidd sy'n ymestyn ymhell y tu hwnt i'r sefydliadau sy'n darparu gwasanaethau a gweithgareddau diwylliannol yn uniongyrchol.

31. Mae cyfraniad uniongyrchol y sector yn adlewyrchu ehangder ac amrywiaeth y gweithgarwch diwylliannol sy'n digwydd ledled y sir. Y cyfran fwyaf o'r gwerth economaidd uniongyrchol a gynhyrchir yw honno sy'n deillio o'r Diwydiannau Creadigol a'r sector busnesau diwylliannol ehangach, a amcangyfrifir ei fod yn cyfrannu £77.63 miliwn y flwyddyn.
32. Mae atyniadau treftadaeth, amgueddfeydd ac archifau yn cyfrannu £28.62 miliwn ychwanegol, gan bwysleisio pwysigrwydd amgylchedd hanesyddol unigryw Gwynedd a'i hasedau diwylliannol sydd o fri rhwngwladol.
33. Mae'r celfyddydau perfformio a digwyddiadau, crefftau a chelfyddydau cymhwysol, llyfrgelloedd a llenyddiaeth, ynghyd â'r celfyddydau gweledol ac orielau, oll yn gwneud cyfraniadau ychwanegol gwerthfawr. Mae hyn yn dangos bod y sector yn gweithredu fel economi ddiwylliannol gyd-gysylltiedig, yn hytrach na chyfres o weithgareddau ar wahân ac annibynnol.
34. Canfyddiad pellach o'r adroddiad yw bod y sector diwylliannol yn cynhyrchu gwerth cymdeithasol sylweddol ehangach. Gan ddefnyddio dulliau prisio llesiant sy'n unol â chanllawiau Llyfr Gwyrdd (Green Book) Trysorlys EF, mae'r asesiad yn amcangyfrif bod gweithgarwch diwylliannol yng Ngwynedd yn creu £178.02 miliwn o werth cymdeithasol bob blwyddyn.
35. Mae hyn yn cynnwys gwerth sy'n gysylltiedig â chanlyniadau economaidd, iechyd a llesiant, cydlyniant cymdeithasol a chymunedol, addysg a sgiliau, stiwardiaeth amgylcheddol, a hunaniaeth ddiwylliannol.
36. Er mai prif ffocws yr adroddiad yw'r effaith economaidd, mae maint y gwerth cymdeithasol ehangach a nodwyd yn atgyfnerthu'r casgliad bod diwylliant yn gwneud cyfraniad sylweddol nid yn unig at economi Gwynedd, ond hefyd at ansawdd bywyd ei thrigolion a chryfder ei chymunedau.
37. Mae'r canfyddiadau hyn yn dangos bod buddsoddi mewn diwylliant yn darparu buddion sy'n ymestyn ymhell y tu hwnt i weithgarwch economaidd yn unig, gan gefnogi llesiant unigolion, cydnorthedd cymunedol, datblygiad sgiliau, y Gymraeg, a hunaniaeth ddiwylliannol unigryw'r sir.
38. Mae'r canfyddiadau hyn yn dangos nad yw diwylliant yn unig yn rhan bwysig o hunaniaeth a threftadaeth Gwynedd, ond ei fod hefyd yn sector economaidd arwyddocaol sy'n cynnal cyflogaeth, yn cefnogi busnesau, yn denu ac yn sbarduno gwariant ymwelwyr, ac yn cyfrannu at wytnwch economaidd ehangach y sir.

Cynllun Gweithredu ar gyfer Diwylliant yng Ngwynedd 2027 - 2035

39. Trwy ystyried y gwaith ymchwil i werth economaidd a chymdeithasol, y weledigaeth a'r egwyddorion sydd wedi eu cytuno yn ogystal â'r adborth gan y sector mai gweithredu yw'r peth pwysicaf yn hytrach na 'geiriau'; aethpwyd ati i ddatblygu cynllun gweithredu ar gyfer diwylliant yng Ngwynedd.
40. Cynhaliwyd gweithdy o Grwp Llywio Cysgodol Diwylliant Gwynedd i ddatblygu Cynllun Gweithredu yn rhithiol ar 9 Mehefin 2026 ac mewn person yn Storiell ar 7 Gorffennaf 2026.
41. Mae'r Cynllun Gweithredu drafft (**Atodiad 2**) yn amlygu meysydd gweithredu i'w mabwysiadu er mwyn cefnogi a datblygu'r sector diwylliant yng Ngwynedd.
42. Amlygir hyd at 30 o weithrediadau wedi eu rhannu i gyfnodau gweithredu sylfaenol, tymor byr, canolig ac uchelgeisiol.

43. Disgwylir y bydd y Bwrdd Llywio Diwylliant yn cymryd perchnogaeth dros fonitro gweithredu a chyflawni'r Cynllun Gweithredu pan fydd trefniadau wedi eu cadarnhau.
44. Bydd y Cynllun terfynol yn adnabod mesuryddion priodol y gall y sector fabwysiadu er mwyn monitro gweithredu a chyflawni'r cynllun gweithredu.

Adnoddau a chyllid

45. Dylid nodi na fydd adnoddau ychwanegol yn deillio o lunio gweledigaeth, egwyddorion a chynllun gweithredu – ond bydd yn ffordd o dynnu'r sector diwylliant ynghyd yng Ngwynedd ac yn fodd o ymgeisio am adnoddau ariannol o ffynonellau cyllido allanol.
46. Yn gyfochrog a'r weledigaeth a'r egwyddorion, bwriedir hefyd sefydlu Rhwydwaith Diwylliant Gwynedd fel fforwm fydd yn rhannu arfer da, cefnogi rhwydweithio ac yn perchnogi'r weledigaeth a'r egwyddorion. Eisoed mae Bwrdd Cysgodol wedi ei ffurfio ac aelodaeth wedi ei gytuno ar gyfer 2026.
47. Bydd y rhwydwaith yma yn esblygiad o'r rhwydwaith Gwynedd Greadigol sydd eisoes wedi ei sefydlu fel rhwydwaith celfyddydol yn y sir, a bydd yn adeiladu ar lwyddiant ac yn dysgu o weithrediad y rhwydwaith hwnnw gan ei addasu i fod yn rhwydwaith diwylliannol ar gyfer Gwynedd.
48. Dyma'r tro cyntaf i Wynedd gefnogi rhwydwaith ar gyfer y sector diwylliant yn ei gyfarwydd a bydd yn esblygiad o fforwm Gwynedd Greadigol.
49. Awgrym gan y sector diwylliant yw bod y rhain yn weledigaeth ac egwyddorion y gellid eu mabwysiadu gan Gyngor Gwynedd, ond gyda chefnogaeth a pherchnogaeth gan y sector i'w gwireddu trwy'r rhwydwaith diwylliant newydd a'r bwrdd llywio diwylliant.

Ymgynghori

50. Ymgynghorwyd yn helaeth wrth ddatblygu'r Weledigaeth, yr egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu trwy gynrychiolwyr o'r sector diwylliant yng Ngwynedd yn ogystal â gwasanaethau diwylliant Cyngor Gwynedd.
51. Amlygir y sesiynau ymgynghori a gynhaliwyd yn yr adroddiad.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

52. Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod nodau llesiant clir ar gyfer sicrhau llesiant cenedlaethau'r dyfodol.
53. Mae'r gwaith hwn yn cyfarch pob un o'r 7 nod llesiant ac amlygir hynny yn y weledigaeth a'r egwyddorion sydd wedi eu cytuno.
54. Yn ddiweddar mae Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol wedi bod yn rhoi blaenoriaeth i'r maes 'Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu' a bu i gynrychiolydd o Gyngor Gwynedd fynychu ymweliad astudio â Bradford lle roeddent wedi rhoi Diwylliant yn ganolog o fewn eu cynlluniau corfforaethol. Bu i ni dderbyn cyflwyniad gan gynrychiolydd o Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol yn ystod ein digwyddiad ym Mhortmeirion ym mis Mawrth 2026 yn amlygu pwysigrwydd diwylliant i'r ddeddf ac yn amlygu blaenoriaethau'r Swyddfa ac mae cyswllt wedi parhau efo'r Swyddfa wrth ddatblygu'r gwaith hwn.
55. Mae trigolion a defnyddwyr gwasanaeth wedi eu **cynnwys** trwy gynnal digwyddiad cyhoeddus ar ddechrau'r broses ar gyfer unrhyw un oedd efo diddordeb yn y maes diwylliant yng Ngwynedd. Daeth dros 70 o bobl i'r cyfarfod hwnnw yn Nyth, Bangor.

Datblygwyd y weledigaeth, yr egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu yn dilyn y cyfarfod cychwynnol hwn. Cynhaliwyd ail gyfarfod cyhoeddus ym Mhortmeirion i gyflwyno a derbyn adborth ar y gwaith.

56. Mae **cydweithio** wedi digwydd trwy gydol y broses o ddatblygu gweledigaeth ac egwyddorion ar gyfer Diwylliant yng Ngwynedd, yn ogystal â'r Cynllun Gweithredu. Mae hyn yn sicrhau cyd-berchnogaeth o'r gwaith wrth edrych i'r dyfodol a bydd sefydlu Rhwydwaith Diwylliant i Wynedd yn sicrhau y bydd y cydweithio'n parhau i'r dyfodol wrth i ni weithredu a chefnogi'r sector diwylliant.
57. Bydd sefydlu Rhwydwaith Diwylliant Gwynedd gyda Bwrdd Llywio yn sicrhau ein bod yn **atal** problemau rhag codi neu'n gallu ymateb iddynt mewn partneriaeth cyn iddynt ddatblygu waethygu. Bydd rhwydweithio a chydweithio cyson yn sicrhau ein bod yn atal problemau rhag codi.
58. Mae'r weledigaeth a'r egwyddorion wedi eu cytuno i fod yn rai ar gyfer yr **hirdymor** er mwyn tynnu'r sector gyda'i gilydd. Mae'r Cynllun Gweithredu a fydd yn cael ei adolygu'n rheolaidd yn gosod allan blaenoriaethau gweithredu dros y tymor byr, canolig a'r hirdymor ac wrth adolygu bydd cyfle i ychwanegu ato.
59. Er mwyn sicrhau **integreiddio**, rhoddwyd gwahoddiad i gyrff cyhoeddus eraill i fynychu'r digwyddiadau i ddatblygu'r weledigaeth, yr egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu yn cynnwys: Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Cyngor Celfyddydau Cymru, Llywodraeth Cymru, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Gwasanaethau Diwylliannol Cyngor Gwynedd a phartneriaid diwylliannol eraill o Ogledd Cymru.

Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg a'r Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol

60. Mae Asesiad Effaith Cyfansawdd wedi ei baratoi ac i'w weld yn Atodiad 3.
61. Mae'r Asesiad yn amlygu'r cyfleon sy'n bodoli trwy ddatblygu'r gwaith yma i gydweithio i sicrhau bod pawb yn elwa o ddiwylliant Gwynedd.
62. Bydd y Cynllun yn sicrhau bod Diwylliant yng Ngwynedd yn cydweithio i un weledigaeth ac egwyddorion a chynllun gweithredu fydd yn sicrhau'r gorau i bobl Gwynedd.
63. Amlygir sut y bwriedir monitro ac asesu gweithredu a'r strwythur y bwriedir ei sefydlu trwy Rhwydwaith Diwylliant Gwynedd wedi ei gefnogi gan Fwrdd Strategol i hybu cydweithio, gweithrediad y Cynllun Gweithredu ac i fonitro llwyddiant y cynllun.

Camau Nesaf

64. Bwriedir ystyried unrhyw sylwadau ac awgrymiadau a wneir gan y Pwyllgor Craffu Addysg a'r Economi mewn trafodaethau pellach gyda'r Bwrdd Llywio cysgodol cyn y bydd y weledigaeth, yr egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu yn cael eu trafod a'u mabwysiadu gan y Cabinet yn ystod eu cyfarfod ar 10 Tachwedd.
65. Bwriedir lansio'r cyfan ar 19 Tachwedd 2026 mewn digwyddiad i ddathlu gwerth diwylliant Gwynedd.

Atodiadau

Atodiad 1 – Asesiad o werth economaidd a chymdeithasol y sector diwylliant yng Ngwynedd

Atodiad 2 – Cynllun Gweithredu Drafft

Atodiad 3 – Asesiad Effaith Cyfansawdd